

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ŚWIATŁA · INTERNATIONAL LIGHT FESTIVAL

SKYWAY '09

11-16.08, TORUŃ

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ŚWIATŁA TORUŃ 2009

MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL ŚWIATŁA TORUŃ
APLIKACJE ŚWIATŁA I FOTOGRAFIA
APLIKACJE ŚWIATŁA I FOTOGRAFIA

SKYWAY '09 MATERIAŁY PRASOWE WSTĘP

Strona 2 **SKYWAY '09** MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ŚWIATŁA 'Sztuka wpatrzona w niebo!'

Strona 3 **SKYWAY '09** NAJWAŻNIEJSZE PUNKTY PROGRAMU

Strona 5 **SKYWAY '09** PROGRAM SZCZEGÓŁOWY

Strona 24 **SKYWAY '09** UCZESTNICY

Strona 25 **SKYWAY '09** COLOPHON

SKYWAY '09 MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ŚWIATŁA

11 – 16 sierpnia

Toruń, Polska

Sztuka wpatrzona w niebo!

SKYWAY '09 to wyjątkowy festiwal, który rozświetli Toruń instalacjami i artystycznymi happeningami przygotowanymi przez uznanych twórców z całej Europy! Zainspirowany charakterem miasta, festiwal ten poświęcony jest niebu i astronomii. Podczas gdy na niebie widać będzie przepiękne spadające Perseidy, tu na ziemi będziecie podziwiać niezwykłą oprawę artystyczną tego wydarzenia, dzięki czemu SKYWAY będzie niezapomnianym przeżyciem dla każdego!

Od 11 do 16. sierpnia zobaczycie: monumentalne obiekty i zwiewne obrazy malowane światłem na budynkach Torunia, interaktywne instalacje i interdyscyplinarne projekty, niezwykle wydarzenia integrujące mieszkańców miasta. Motywem przewodnim programu jest Światło – Światło, za pomocą którego kształtuje się przestrzeń miejską i Światło, badane przez naukowców.

Doskonale zachowana gotycka starówka Torunia to idealne miejsce dla artystycznych projektów, które ukąż znane przestrzenie i zabytki w zupełnie *nowym świetle*. Tam, gdzie spotykają się kreatywność, technika i sztuka, tam musi być miejsce na zachwyt, zdziwienie i na dobrą zabawę. Celem projektu jest pomoc Toruniowi w wyścigu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016.

Główne punkty programu:

Francuski artysta **Bruno Peinado** zaprezentuje w Toruniu swoje dzieło «Untitled, Globule Ubiquity Vibrations» czyli księżyc, ustawiony na środku ulicy. To po prostu trzeba zobaczyć! **Rochus Aust** – twórca z Niemiec – przedstawi *Ristorante*, dowcipną, futurystyczną prowokację w formie muzyczno-światelnego przedstawienia. Poza tymi dwoma dziełami, wszystkie projekty zostały przygotowane specjalnie na festiwal SKYWAY '09.

Na dziedzińcu Ratusza Staromiejskiego zobaczycie niezwykłą instalację, autorstwa **Nuno Mayi & Carole Purnelle**, pt. *Floating Stars* (Dryfujące Gwiazdy), dynamiczny, interaktywny, angażujący projekt, oferujący widzom i uczestnikom wyjątkowe doświadczenia. Ci sami artyści są też autorami projekcji wideo, którą będzie można oglądać na fasadzie Kościoła Świętego Ducha. Grupa architektów i projektantów z Irlandii szturmem zdobędzie Toruń swoją walką o „dobre oświetlenie”: **Guerrilla Lighting (Światła Partyzanckie)** to projekt, który ma nam pokazać znaczenie światła i będący przy tym okazją do dobrej zabawy dla mieszkańców miasta.

W innych punktach miasta portugalscy architekci z grupy **MOOV + Miguel Faro** oczarują Toruń nowym trendem świetelnego graffiti: *LED Wrzutą!* **Jana Matejkova** z Czech zaprosi nas na niezwykłą, intymną instalację, zainspirowaną zwyczajem wypowiedzenia życzeń, gdy widzi się spadające gwiazdy. Polka **Agnieszka Gajewska** w ciągu sześciu dni festiwalu stworzy wyjątkowe malowidło na murze, **Bartosz-Szuwar-Gryczka** (również z Polski) przejedzie przez miasto na swoim niesamowitym rowerze, zaś Portugalczyk **João Ribeiro** zainspirowany starym wierzeniem, że spadające Perseidy to łzy świętego Wawrzyńca, przedstawi nam niezwykłą metaforę cierpienia.

Ale to jeszcze nie wszystko! W Hotelu Bulwar będziecie mieli okazję spotkać się także z grupą ekspertów o międzynarodowej renomie, którzy będą mówili o świadomości, czym jest niebo i koncepcji nieba jako świadomości. Wśród zaproszonych gości będą między innymi: **Arthur I. Miller**, historyk nauki, **Bernard Carr**, profesor matematyki i astronomii, **Robert Priddey**, kosmolog obserwacyjny oraz artyści tacy jak **Alice Williamson** i **Simeon Nelson**. Ponadto, instalacjom towarzyszyć będą koncerty, a na fasadzie słynnego teatru lalki i aktora „Baj Pomorski” będzie można w ramach obchodów Roku Astronomii w Toruniu zobaczyć specjalny pokaz multimedialny. Będą też pokazy filmowe, wycieczki i oglądanie nieba wieczorami na brzegu Wisły. Chyba tylko w Toruniu niebo mogło stać się inspiracją dla tylu niezwykłych projektów i dzieł sztuki. Odwiedźcie SKYWAY i zobaczcie *sztukę wpatrzoną w niebo!*

SKYWAY '09 to 14 instalacji świetlnych i artystycznych happeningów, 3 imprezy specjalne, 4 imprezy towarzyszące oraz program edukacyjny, uzupełniający część artystyczną festiwalu. Kuratorem festiwalu jest **Mário Caeiro**.

[Instalacje](#)

[Akcje](#)

[Wydarzenia specjalne](#)

[Wydarzenia towarzyszące](#)

[Program edukacyjny](#)

[Work in progress](#)

SKYWAY '09 PROGRAM

UROCZYSTE OTWARCIE: Ratusz Staromiejski, 11.08, g. 21.30

INSTALACJE

11-16.08, czynne: 20.30–1.00

1. *Floating Stars / Dryfujące gwiazdy* Nuno Maya + Carole Purnelle [+ Luís Cília] PORTUGALIA/BELGIA
Dziedziniec Ratusza Staromiejskiego
2. *Sky Machine / Mechanika kosmosu* Nuno Maya + Carole Purnelle [+ Luís Cília] PORTUGALIA/BELGIA
Kościół św. Ducha [Jezuitów]
3. *Untitled, Globule Ubiquity Vibrations / Księżyc* Bruno Peinado FRANCJA
Łuk Cezara 24H
4. *Wish Comet / Spadające gwiazdy* Jana Matejkova CZECHY
Planetarium [dziedziniec]
5. *St. Lawrence's Tears / Łzy św. Wawrzyńca – Perseidy* João Ribeiro PORTUGALIA
Ulica Szeroka
6. *Firmament / Firmament* GUERRILLA LIGHTING WIELKA BRYTANIA/IRLANDIA
Mury obronne na bulwarach nadwiślanskich
7. *Kosmos* Duo K. S. POLSKA

AKCJE

11-16.08

1. *Kosmos*
Agnieszka Gajewska POLSKA
Ściana przed budynkiem Teatru Lalki i Aktora "Baj Pomorski"
2. *Ristorante santo food turismo / Restauracja na końcu Wszechświata*
Rochus Aust/RELOAD FUTURA NIEMCY
fosa zamkowa
12 sierpnia, g. 21.00–0.00
3. *LED Virus / Wirus świetlny; Constelations / Konstelacje grupa*
MOOV + Miguel Faro/Jose Niza PORTUGALIA
metalowe tablice z planem miasta + przestrzeń publiczna + ul. Ciasna
12-14 sierpnia, g. 21.30–0.00
4. *Guerrilla [brama do ul. Przedzamcze + Brama Mostowa + Brama Żeglarska + Brama Klasztorna]*
GUERRILLA LIGHTING UK/IRLANDIA
bulwary nadwiślańskie
13-15 sierpnia, g. 21.30–0.00
5. *Wings of Toruń / Skrzydła Torunia + Star Rider / Gwiezdny jeździec + Butterfly the Killer / Motylek zabójca*
Bartosz-Szuwar-Gryczka POLSKA
Stare Miasto
13-15 sierpnia, g. 21.30–0.00
6. *Some thoughts turn everything upside down / Pewne myśli wywracają wszystko do góry nogami* GALERIA RUSZ POLSKA
11-16 sierpnia, 24H
7. *Hatfignati Rings – ephemeral city / urban design / Pierścienie Hatfignatów – ulotne miasto*
[warsztaty dla dzieci]
Centrum Sztuki Współczesnej Znaki Czasu
13-15 sierpnia

WYDARZENIA SPECJALNE

11.08, 14-15.08

1. *Kosmos – Koncert multimedialny* zespół Hatti Vatti, formacja Stendek + Maria Krasnicka POLSKA
plac przed teatrem „Baj Pomorski“
14 sierpnia, g. 21.30
2. *Performance świetlny na kurtynie wodnej* Trias + SOS MUSIC POLSKA
Bulwar Filadelfijski
15 sierpnia, g. 22.00
3. *Taniec Ognia Archipelage de Luna* Teatr Ognia SALAMANDRA POLSKA
Fosa Staromiejska
11 sierpnia, g. 22.00

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE

11.08, 14-16.08

1. UROCZYSTE OTWARCIE

dziedziniec Ratusza Staromiejskiego

11 sierpnia, g. 21.30

2. Artus Jazz Festival, koncert jazzowy JONAS KULLHAMMAR QUARTET SZWECJA

dziedziniec Ratusza Staromiejskiego

14 sierpnia, g. 19.00

3. PRZEGLĄD FILMOWY PHOTSENSITIVES

Kino Centrum w Centrum Sztuki Współczesnej

14-16 sierpnia, g. 20.00

4. *Perseidy* — wypuszczenie świetlnych lampionów, akcja Toruń 2016

Bulwar Filadelfijski

15 sierpnia, g. 22.00

PROGRAM EDUKACYJNY

11-16.08

1. SKYWAY O nauce i sztuce: wykłady

Prelegenci: Arthur I. Miller UK + **Robert Priddey** UK + **Alice Williamson** UK + **Bernard Carr** UK + **Simeon Nelson**

AUSTRALIA/UK + **João Ribeiro** PORTUGALIA

Hotel Bulwar / Dwór Artusa

15-16 sierpnia, g. 10.00–17.00

2. POKAZ FOTOGRAFII ASTRONOMICZNEJ Jerzy Rafalski + Piotr Majewski [SOS MUSIC + TRIAS] POLSKA

Bulwar Filadelfijski

15 sierpnia, g. 21.00

3. FILM DOKUMENTALNY „Łądowanie na Księżycu“

Fosa Staromiejska

11-16 sierpnia, g. 21.00–0.00

4. WYSTAWA „From Earth to the Universe“

otwarcie: 16 sierpnia, 24H

WORK in PROGRESS

Ex Nihilo, Simeon Nelson, Australia

SKYWAY '09 Instalacje

Podczas festiwalu miasto rozświetli seria instalacji. Kiedy tylko zapadnie noc, oczom przechodniów ukażą się niezwykle obiekty umieszczone w zaskakujących miejscach i oryginalnych kontekstach na terenie całej starówki. Wszystkie instalacje można oglądać od godziny 20.30 do północy, poza tymi projektami, które są dostępne dla publiczności przez 24 godziny na dobę.

■ Nuno Maya & Carole Purnelle

PORTUGAL/BELGIA

Floating Stars / Dryfujące Gwiazdy

Lokalizacja: Dziedziniec Ratusza Staromiejskiego

Dziedziniec Ratusza Staromiejskiego – Miejsce, w którym najłatwiej dostrzec można wyjątkowość toruńskiego Ratusza – budowli, która w czterech skrzydłach łączyła trzy różne funkcje, tak ważne dla miasta. Ratusz był bowiem zarówno ośrodkiem władzy, siedzibą sądu, jak i centrum handlowym. Dziedziniec jest częściowo podpiwniczony. Dziś stanowi doskonałe miejsce do organizowania kameralnych wystaw i koncertów.

Floating Stars/Dryfujące Gwiazdy to interaktywny projekt angażujący widzów i dostarczający im niezapomnianych przeżyć. Umieszczony w samym sercu starówki, stanowi centralny punkt festiwalu. Dryfujące świece rozświetlą przestrzeń instalacji niczym gwiazdy na sztucznym niebie. Każdy z widzów może wziąć udział w tworzeniu tego niezwykłego dzieła i razem z innymi członkami społeczności miasta włączyć się w to wyjątkowe, duchowe doświadczenie.

Specjalnie do projekcji została skonstruowana fontanna, która ma obrazować niebo. Na początku prezentacji niebo jest ciemne, puste. Ludziom rozdawane są świece, zapalają je i puszczają niczym wianki na wodzie. Fontanna z czasem wypełnia się pływającymi świeczkami, tak jak niebo „zapala się” dzięki gwiazdom. Równocześnie filmowane świece są wyświetlane za pomocą projektora na fasady otaczających ścian. 360-stopniowa projekcja niczym niebo obejmuje ludzi. Fontanna jak makieta odwzorowuje architekturę fasady budynku. Okna stają się przeszkodami uniemożliwiającymi świeczkom zajęcie danej pozycji. W momencie wyświetlenia wszystkie świece jak gwiazdy wpasowują się w architekturę budynku. Instalacja jest tworzona przy pomocy analogowych i cyfrowych technologii, łącząc dzięki temu przeszłość z teraźniejszością. Ogień jest tutaj głównym elementem tworzącym światło, podobne do tego, jakie dają gwiazdy. Muzyka towarzysząca instalacji, stworzona przez portugalskiego kompozytora, **Luísa Cília**, jest wyrazem duchowości, harmonii i spokoju, które wypełniają cały wszechświat.

Dryfujące gwiazdy to dynamiczne, angażujące obserwujących i otaczające ich doświadczenie. Temat nieba zostaje odkryty na nowo w zbiorowym współdziałaniu przy pomocy specjalnego urządzenia. W oryginale instalacja została stworzona z myślą o pojedynczej fasadzie, jednak jej autorzy podjęli wyzwanie, by zaadaptować ją tym razem do czterech wewnętrznych fasad Ratusza. Budynek skonstruowanego niczym zjawiskowy miejski kalendarz, z czterema fasadami, dwunastoma salami, 365 oknami... Instalacja daje możliwość wielorakiego odczytu metafory nieba. Wizualne przedstawienie małych poruszających się światełek, gest, jaki wykonują odwiedzający, można rozumieć jako umieszczenie własnej gwiazdy na wspólnym niebie. Instalacja ma wymiar także filozoficzny: wszyscy w równym stopniu jesteśmy częścią wspólnego wszechświata (mimo że nie wszyscy jesteśmy tego świadomi). *Dryfujące gwiazdy* to niezwykle oryginalny pomysł na bardzo skomplikowane technicznie urządzenie. Różne elementy: zbiornik wodny w środku, małe pływające świece dla publiczności i cztery duże projektory wideo – wszystko to zostaje precyzyjnie połączone, aby przedstawić pierwsze w pełni wizualne i symboliczne przeobrażenie jednego z najbardziej niezwykłych architektonicznie budynków Torunia.

O TWÓRCACH:

Nuno Maya [n. 1978] i Carole Purnelle [n. 1964] to duet artystów, używających różnorodnych środków wyrazu do przekazania różnych idei. Ich artystyczne wybory podyktowane są zawsze dokładną analizą dostępnych im materiałów i przestrzeni oraz charakteru naszej percepcji. W tworzonych przez siebie „Obrazach Świetlnych” dopasowują swoje multimedialne projekcje do elementów architektonicznych budynków, które stanowią tło dla ich wirtualnych obrazów. Lecz to właśnie twórczość wykorzystująca fasady budynków miejskich pozwala artystom najbardziej rozwinąć swój potencjał i najpełniej przekazać wiadomość, zawartą w ich dziełach. Dzieła te, choć silnie oddziałujące na widzów, zawsze pozostają subtelne i dyskretne. Efemeryczne instalacje artystyczne Mayi i Purnelle zyskały ostatnio uznanie publiczności w takich miastach jak Lizbona (*Virtual Human Flags*, fasada Ambasady Francji, 2008, kurator: Mário Caeiro), Eindhoven (*Human Tiles*, Glow Festival, 2008) czy Sydney (*Human Tiles*, Smart Light Festival, 2009).

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCACH NA:

<http://www.ocubo.com/>
<http://www.ocubo.com/humantiles/>
<http://www.ocubo.com/virtualhumanflags/>
<http://www.smartlightsydney.com/artists/maya-and-purnelle>

O MIEJSCU INSTALACJI:

Dziedziniec Ratusza Staromiejskiego – będąc na dziedzińcu, z pewnością każdy dostrzeże nietypowość toruńskiego Ratusza. Budowli, która w czterech skrzydłach łączyła niegdyś trzy istotne dla miasta funkcje. Znajdowały się tu zarówno ośrodek władzy, siedziba sądu, jak i centrum handlowe. Dziedziniec został częściowo podpiwniczony. Dziś stanowi doskonałe miejsce do organizowania kameralnych wystaw i koncertów.

WIĘCEJ INFORMACJI O MIEJSCU INSTALACJI NA:

http://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Old_Town_Hall_in_Toruń

■ Nuno Maya & Carole Purnelle

PORTUGAL/BELGIUM

Sky Machine / Kosmiczna Maszyneria

Kościół Świętego Ducha

Mechanika Kosmosu to wyjątkowe doświadczenie, oddziałujące na zmysł wzroku i słuchu. To instalacja przygotowana z najwyższą precyzją tak, aby idealnie współdziałała z architekturą fasady kościoła. Poruszające się elementy, wyświetlane na murach budowli, doskonale współgrają z jej fakturą, przywodząc na myśl misternie skonstruowaną maszynę. Poprzez ten niezwykły projekt, artyści przypominają nam o cyklicznych związkach pomiędzy tym, co jest “tam na górze” tym, co jest “tu na dole”.

Projekt portugalskich twórców obrazuje koncept wszechświata jako maszynerii, której działanie wpływa na całą naszą planetę i na nasze codzienne życie. Artyści wskazują na związki pomiędzy tym, co jest “tam, na górze” i tym, co jest “tu, na dole”. W mieście Kopernika, Nuno Maya i Carole Purnelle przypominają nam o prostym fakcie, że cykl pór roku jest odbiciem wędrówki naszej planety wokół słońca. Chodź naukowcy od lat badają skomplikowaną maszynę naszego Układu Słonecznego, dla artystów doskonałość tego mechanizmu wciąż świadczy o jego boskim charakterze. Stąd też w dziele liczne nawiązania do ezoteryki oraz znaków zodiaku. Wszak „Zodiak” to po grecku nic innego jak „krąg życia”.

Te dwie przestrzenie: “rzeczywista” i “boska” stanowią dwa najniższe poziomy wyświetlanego na fasadzie obrazu. Pierwszy poziom obrazuje cztery pory roku na naszej planecie – rzeczywistość ziemską. Widzimy wiosnę, podczas której rośliny budzą się do życia, jesień z jej spadającymi liśćmi, lato, pokrywające fasadę budynku wesołymi, żywymi kolorami, w końcu zimę, nadającą wszystkiemu chłodne barwy. Drugi poziom, znajdujący się “bliżej nieba”, ukazuje nam znaki zodiaku, które towarzyszą czterem porom roku. Wreszcie, na samej górze wirtualnego obrazu widać maszynę, kontrolującą oba poziomy: wielki zegar układu słonecznego, którego wskazówki wyznaczają pory roku. W projekcie wykorzystano obrazy pochodzące z oryginalnych rysunków Andreasa Cellarius, szesnastowiecznego kartografa, urodzonego w tym samym roku, co Kopernik. Muzyka skomponowana przez Portugalczykka Luisa Cilla, która towarzyszyć będzie instalacji, podkreśla wyjątkowy charakter każdej z przedstawianych pór roku.

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCACH NA:

<http://www.ocubo.com/>

O MIEJSCU INSTALACJI:

Kościół Świętego Ducha – obecnie jest kojarzony z prężnie działającym duszpasterstwem akademickim, prowadzonym przez jezuitów. Jednakże w 1724 roku miał miejsce tumult toruński, w wyniku którego toruńscy protestanci zostali pozbawieni największej ze swych świątyń – sąsiedniego kościoła Mariackiego. Zmusiło ich to do budowy nowej siedziby i stąd do 1945 roku była to świątynia ewangelicka. Od początku istnienia (lata 50. XVIII w.), aż po schyłek XIX w., kościół był pozbawiony wieży. Wewnątrz uwagę przykuwają wspaniałe organy – instrument odbudowany po pożarze, który strawił wnętrze kościoła w 1989 roku.

■ Bruno Peinado

FRANCJA

Untitled, Globule Ubiquity Vibrations / Księżyc

Łuk Cezara

Dzieło udostępnione dzięki uprzejmości Galerie Loevenbruck, Paris, France

Już od 2004 roku *Untitled, Globule Ubiquity Vibrations* czyli 'Księżyc' był prezentowany w przestrzeni publicznej, w różnych krajach i w różnych kontekstach. Tym razem to w Toruniu, tak jak przedtem w Lizbonie czy Paryżu, ten monumentalny obiekt, pełen rozmachu i zarazem tajemniczy, bez trudu rozpoznawalny, a jednak dziwny i niezwykły, będzie przykuwać uwagę przechodniów, niczym cenny klejnot na środku ulicy.

Ustawienie dzieła sztuki takiego jak „Księżyc” na środku miasta narusza przestrzeń publiczną i zmusza niejako do jakiegoś działania. Koncept to niby dość prosty, lecz dowcipny i prowokujący zaskakujące sytuacje, a także interesujące reakcje ze strony widzów i przechodniów, którzy wykażą się wyobraźnią i zgodzą na interakcję z dziełem. W tym roku cały świat obchodzi rocznicę pierwszego lądowania na powierzchni naszego satelity. Któż oprze się możliwości „dotknięcia księżycy”?

Untitled, Globule Ubiquity Vibrations, 2009 (trzecia edycja)

Nadmuchiwana struktura, oświetlana reflektorem; 460 x 460 cm

Dzieło udostępnione dzięki uprzejmości Galerie Hervé Loevenbruck

O TWÓRCY:

Bruno Peinado urodził się w Montpellier (Francja) w 1970 rok. Obecnie mieszka i pracuje w Douarnenez i jego okolicach. Jego dzieła stanowią dialog z najważniejszymi ikonami sztuki i współczesnej kultury. Ogromna liczba dzieł stworzonych przez Bruno Peinado po roku 2000 to wynik zderzenia indywidualistycznej wyobraźni artysty z obiektami i zjawiskami mocno zakorzenionymi w zbiorowej podświadomości społeczeństwa. Rezultat? „Świat chaosu”, jak określiliby to pochodzący z Martyniki poeta Edouard Glissant. Za pomocą techniki samplingu (używanej powszechnie w muzyce) i swoich niezwykłych skojarzeń, Peinado radośnie wysadza świat w powietrze, tylko po to by za chwilę „uczynić go jeszcze bardziej skomplikowanym”. Bawiąc się obrazem i językiem oraz odwracając znaczenia istniejących conceptów, Peinado stawia czoła zalewowi obrazów przenikających naszą codzienność i nasze wspomnienia, budząc w nas jednocześnie wątpliwości, a także powodując naszą konsternację i zdziwienie.

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCY NA:

<http://www.loevenbruck.com/artist.php?id=peinado>

O MIEJSCU INSTALACJI:

Łuk Cezara – nazwa odnosi się zasadniczo tylko do środkowej – barokowej kamienicy. Aż do 1911 roku prowadząca z Rynku ul. Różana, przy której znajduje się Łuk, była traktem „ślepy”. Dopiero w początkach XX w. przebito przyziemie jednej z kamienic, usprawniając komunikację między centrum miasta a jego zachodnimi dzielnicami. Przeszło 20 lat później poszerzono przejazd, przebijając przyziemia dwu sąsiednich budynków. Umożliwiło to poprowadzenie tędy linii tramwajowej. Powstanie traktu jest przykładem udanego nadania budowli nowej funkcji, dzięki której udało się uratować przed zagładą znajdujące się tam domy. Należy bowiem pamiętać, że rozważano możliwość rozbiórki wadzących rozwojowi miasta kamienic.

■ Jana Matejkova

CZECH REPUBLIC

Wish Comet / Kometa życzeń

We współpracy z Rorym Middletonem (Wielka Brytania)

Planetarium [dziedziniec]

Kiedy widzisz spadające meteory (błędnie nazywane 'spadającymi gwaizdami'), wypowiedzisz życzenie... Tuż przy wejściu Planetarium Jana Matejkova nagrywa życzenia odwiedzających je ludzi. Życzenia te, zapisane na kolorowych paskach z pokrytego plastikiem papieru ułożą się w świetlisty ogon spadających Perseid... Proste słowa tych życzeń wypełnią echem przestrzeń instalacji: zdrowie... miłość... samochód... kot... dom...

W tej instalacji słowa to marzenia ludzi. Tak jak w innych swoich projektach, młoda czeska artystka, pokazuje nam proste i poruszające piękno światła, ukazując je w kontekście naszego codziennego życia.

Spadające Gwiazdy

Ciemna... materia... tajemnica... chwila... cisza... światło... uczucie... oczekiwanie...

*Kształt...struktura...kierunek...kolory.... ogrom....
tożsamość.... ruch.... drżenie.... ciemne światło....
głos... pojawia się..... znika.....*

W mojej sztuce często używam światła jako materiału albo jako aluzji do niego. Światło i cień fascynują mnie w wielu formach. W mojej pracy zgłębiam i rozważam światło w kontekście zanieczyszczenia. Wykorzystuję je delikatnie, jako medium, staram się odnaleźć jego proste, zasadnicze Piękno. Często również zamieniam światło w ciemność i eksperymentuję z tym odwróconym efektem. Lubię korzystać z różnych materiałów i mediów. Pozwalają mi one stworzyć rzeźby i inne sztuczne elementy miejskiego krajobrazu, takie jak dostosowane do otoczenia instalacje (czasem interaktywne) z uwzględnieniem wpływu światła. Jestem zafascynowana przeciwstawianiem sobie światła, architektury i cieni. Wykonywałam już różne instalacje na ten temat w miejscach publicznych, w otoczeniu miejskim. Media takie, jak: fotografia, dźwięk, wideo, a także inne nowe technologie pomagają mi tworzyć i badać właśnie te relacje – między naturą i krajobrazem danego miejsca.

Jana Matejkova

O TWÓRCY:

Jana Matejkova urodziła się w 1979 roku w miejscowości Hradec Kralove, w Czechach. Studiowała rzeźbiarstwo na Wydziale Sztuk Pięknych w Brnie (1998-2004) oraz na Akademii Sztuk Pięknych w Düsseldorfie i München (2003-2007). Od roku 2007 mieszka i pracuje w Edynburgu, w Szkocji. Artystka brała udział w licznych międzynarodowych wystawach grupowych w Europie i Wielkiej Brytanii. Matejkova tworzy rzeźby i przygotowuje happeningi, wykorzystując przestrzeń, światło i dźwięk. W swoich dziełach opowiada o związkach pomiędzy miejscami i wydarzeniami, a naszymi przecuciami i wspomnieniami tych miejsc i chwil. Artystka eksperymentuje ze światłem i cieniem, kreując sztuczne krajobrazy miejskie, zazwyczaj w formie instalacji powiązanych tematycznie z danym miejscem.

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCY NA:

<http://janamatejkova.com/>

O MIEJSCU INSTALACJI:

Planetarium – powstało w 1994 roku. Jest doskonałym przykładem udanej adaptacji budowli o charakterze przemysłowym. Dziś, zasiadając na widowni najlepiej wyposażonego planetarium w kraju, uchodzącego zresztą za jedyną w Polsce placówkę tego typu, która w ogóle przynosi zyski, aż trudno uwierzyć, że budowla ta była kiedyś częścią toruńskiej gazowni..

WIĘCEJ INFORMACJI O MIEJSCU INSTALACJI NA:

<http://www.planetarium.toruń.pl/>

■ João Ribeiro

PORTUGAL

St. Lawrence's Tears / łzy Świętego Wawrzyńca

Ulica Szeroka

W instalacji łzy Świętego Wawrzyńca widzowie konfrontowani są z niemal bezpośrednim odczytaniem religijnego mitu. Ribiero łączy w swoim dziele poezję, naukę i współczucie, składając wzruszający hołd cierpieniu chrześcijańskiego męczennika. Rozmieszczone na przestrzeni instalacji punkty świetlne układają się w kształt orbity, po której porusza się przez kometa, dająca początek Perseidom.

Dzieło to jest ulotną, tymczasową wersją projektu, przygotowanego przez João Ribeiro dla Torunia. W przyszłości będzie to permanentna instalacja świetlna, umieszczona w przestrzeni publicznej naszego miasta. Lecz choć nadal trwa ustalanie dokładnego miejsca lokalizacji dzieła i rozmaitych szczegółów technicznych, już teraz możemy podziwiać przedstawienie pięknego mitu łez Świętego Wawrzyńca, w pracy łączącej motyw sztuki sakralnej z dydaktycznym charakterem naukowej wystawy. Świecące „łzy”, choć wydają się być przypadkowo rozrzucone na ziemi, w istocie odzwierciedlają z najwyższą dokładnością tor zakreślany przez kometa Swift-Tuttle, dającą początek rojowi meteorów, zwanych Perseidami. Projekt został przygotowany we współpracy z fizykiem **José Paulo Santosem**.

Wierzę, że dzieło to jest wielką metaforą, pobudzeniem do kontemplacji i aktywnej interakcji (Lembrãça), lustrzanym odbiciem nieba w przestrzeni miejskiej. Ideą tego projektu jest ukazać alegorię łez Świętego Wawrzyńca za pomocą światła, uczynić ze światła coś niezwykle cennego i bogatego, w czasach globalnego wyobcowania. W tym dziele dochodzi to symbolicznego spotkania dwóch osobowości, zrodzonych w jednej epoce: wielkiego Kopernika – humanisty, prawnika, lekarza, astrologa, urzędnika – oraz Portugalczyka Francisco de Hollanda. Ten wybitny malarz i eseista, pionierski propagator Humanizmu w Portugalii jest sam autorem kilku lemrãças, które to określenie oznacza pełne wyobraźni artystyczne projekty, realizowane w przestrzeni miejskiej.

João Ribeiro

W dawno minionych wiekach, wieśniacy z Frankonii i Saksonii wierzyli, że każdego roku w dniu swojego święta (10. sierpnia) Święty Wawrzyniec płacze ognistymi łzami, spadającymi z nieba. W ostatnich latach odkryto, że jest ziarno prawdy w tym popularnym staro-germańskim wierzeniu i łzy Świętego Wawrzyńca stały się przedmiotem badań astronomów.

□

Edward Claudius Herrick (1811-1862):

Amerykański astronom, meteorolog i entomolog, jeden ze współczesnych odkrywców roju Perseid.

Święty Wawrzyniec

Rzymski diakon, prześladowany za czasów cesarza Waleriana. Zginął w 258 roku, podobnie jak papież Sykstus II oraz wielu innych kapłanów Rzymu. Na początku sierpnia 258 roku, cesarz Walerian wydał edykt skazujący na śmierć wszystkich biskupów, księży i diakonów. Rozkaz cesarza został natychmiast wprowadzony w życie w Rzymie. W dniu 10. sierpnia Wawrzyniec, ostatni z siedmiu diakonów, poniósł męczeńską śmierć. Według najstarszych wersji podania o Wawrzyńcu, kiedy rzymski prefekt kazał męczennikowi oddać wszystkie bogactwa Kościoła państwu, ten poprosił o trzy dni na zebranie majątku i w ciągu tego okresu starał się rozdać biednym tyle dóbr kościelnych, ile tylko mógł. Trzeciego dnia stanął ponownie przed prefektem, lecz nie sam. Kiedy urzędnik zażądał od niego wydania bogactw, Wawrzyniec wskazał na towarzyszącą mu grupę, złożoną z człowieka ubożego, kalekiego, ślepego oraz cierpiącego i odrzekł, że to właśnie ci ludzie są prawdziwym bogactwem Kościoła. Ten akt nieposłuszeństwa bezpośrednio doprowadził diakona do męczeństwa. Wawrzyniec stał się jednym z najbardziej czczonych męczenników kościoła katolickiego.

Według legendy, Wawrzyniec miał zakrzyknąć do swoich oprawców, którzy go torturowali: "Widzisz, że ciało moje jest już dosyć przypieczone. Obróć je teraz na drugą stronę!" ["Assum est, inquit, versa et manduca."], co tłumaczy, czemu święty ten jest patronem komików. João Ribeiro, dowcipnie i inteligentnie wykorzystujący w swojej sztuce motywy religijne, opowiada w instalacji *Łzy Świętego Wawrzyńca* skomplikowaną historię, w której współczesna astronomia, religijny mit i tradycja poetycka, mająca swoje korzenie w starożytności, splatają się ze sobą, wzmacniając kulturowy przekaz dzieła. Praca ta przypomina nam też, że Poezja, Wiara, Nauka i Historia od zawsze pozwalała ludziom poznać Naturę i doświadczyć jej. W końcu mit, wykorzystany w dziele Ribeiro ma swoje najgłębsze korzenie w indiańskich wierzeniach: *Kiedy gwiazda spada z nieba, zostawia po sobie ognisty ślad, lecz nie umiera. Jej cień powraca na miejsce, by ponownie rozbłysnąć. Indianie znajdują jednak czasami małe gwiazdy, ukryte w trawie tam, gdzie upadły* (Stara indiańska legenda plemienia Menominów z regionu Wielkich Jezior).

O TWÓRCY:

Urodzony w roku 1955, João Ribeiro mieszka i pracuje w Lizbonie. Ukończył malarstwo na Uniwersytecie sztuk Pięknych w Lizbonie i ma na swoim koncie kilka wystaw (zarówno zbiorowych, jak i indywidualnych) w Portugalii, Hiszpanii, Kanadzie, Belgii i Stanach Zjednoczonych. W roku 2003 stworzył razem z architektem Cândido Chuva Gomesem monumentalne dzieło w Miejskim Muzeum Vila Franca de Xira. W roku 2008, rozpoczął cykl trzech indywidualnych wystaw, których kuratorem jest Mário Caeiro (Oklahoma [2009], Alquimic Maps [2011], Lazarim Panels [2013]). W roku 2009 współpracował z Joaquimem Benite przy tworzeniu choreografii do sztuki "Two Men" („Dwaj mężczyźni”) autorstwa José Maria Vieira Mendes, reżyserowanej przez Carlosa Pimenta. Obecnie promuje szereg artystycznych projektów, realizowanych we współpracy z: Pedro Sena Nunes, Gonçalo M. Tavares and João Gil (instalacja wideo); João Monge, Manuel Paulo and Nancy Vieira (muzyka); Vo'arte (interdyscyplinarny projekt taneczny).

O MIEJSCU INSTALACJI:

Ulica Szeroka jest główną ulicą miasta i jego komercyjnym centrum. Ten nieustannie zatłoczony deptak łączy toruński Rynek Staromiejski z Rynkiem Nowomiejskim.

■ Guerrilla Lighting/Światła Partyzanckie

[Chantelle Stewart + John Harrison]

UK / IRELAND

Firmament

Mury obronne przy brzegu Wisły

Modyfikując dotychczasowe oświetlenie murów, Światła Partyzanckie (Guerrilla Lighting) pokazują, w jaki sposób kształtując otaczającą nas architekturę można określać naszą tożsamość, wpływać na nasze poczucie bezpieczeństwa i strachu, sprawiać, że to co prozaiczne i codzienne staje się niezwykle i tajemnicze i na odwrót. W tej wyjątkowej instalacji użyto niebiesko-fioletowych światel, które przywodzą na myśl kolory nocnego nieba.

Pochodząca z Irlandii grupa architektów, projektantów i artystów szturmem zdobyła Toruń swoją walką o "dobre

oświetlenie”:

Instalacja, która odbędzie się przy murach obronnych – *Guerrilla lighting* (ang. światła partyzanckie) – to wojna wytoczona kiepskiemu oświetleniu, protest przeciwko marnotrawieniu światła. W *Guerrilla* chodzi o zabawę i wzmacnianie świadomości siły światła. Profesjonalnie zaprojektowane oświetlenie architektoniczne poprawia nocny krajobraz naszych miast, ale wymaga energii elektrycznej. Aby zapewnić właściwą równowagę między korzyściami płynącymi z dobrego oświetlenia a nieodpowiedzialnym wykorzystaniem energii, potrzebna jest kontrola. Ta kontrola powinna również objąć architektoniczną iluminację budynków – takie jest przesłanie instalacji. Autorzy poprzez odpowiednie oświetlenie tworzą efemeryczne, magiczne chwile, które są rejestrowane i później wysyłane do mediów i polityków, aby wymóc działanie przeciw marnotrawieniu światła.

O TWÓRCACH:

Guerrilla Lighting/Światła Partyzanckie to projekt mający na celu ukazanie potencjału, jaki kryje się w nowoczesnym projektowaniu oświetlenia. Polega on na urządzaniu wyjątkowych demonstracji, podczas których mieszkańcy miasta biorą udział w tworzeniu ulotnych obrazów ze światła, współgrających z miejską architekturą. W projekcie używane są powszechnie dostępne, zwykłe latarki, za pomocą których tworzy się na murach niesamowite wzory. Koncept “partyzantki” narodził się w 2006, w głowie Martina Luptona (obecnie Prezesa Towarzystwa Zawodowych Architektów Oświetlenia – Professional Lighting Design Association). Pierwsze taka akcja odbyła się w listopadzie 2006 w Manchester, następnie “podbite” zostały: Londyn, Glasgow, Birmingham, Dublin, Helsinki, Douglas, Belfast i Cork. Ponad tysiąc partyzantów włączyło się w kampanię, zaś sama inicjatywa została uhonorowana przez środowisko architektów i projektantów nagrodą za Wyjątkowy Projekt (UK Lighting Design 2007) oraz nominacją do nagrody za Wybitne Osiągnięcie (NCE/ACE 2009).

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCACH NA:

<http://guerrillalighting.net/>

O MIEJSCU INSTALACJI:

Mury obronne – to odcinek obwarowań biegnących wzdłuż Wisły – ostatni tak dobrze zachowany ciąg murów obronnych w Toruniu. Pozostałe odcinki (z drobnymi wyjątkami) na przestrzeni XIX w. „padły ofiarą” modernizacji miasta, „otwierania” go i poszukiwania nowych miejsc pod rozwój zabudowy. W najwyższym miejscu (między Bramą Żeglarską i basztą Gołębnik) mur mierzył 8,5 metra wysokości.

WIĘCEJ INFORMACJI O MIEJSCU INSTALACJI NA:

<http://www.visitToruń.pl/index.php?jezyk=1&strona=3>

■ Duo KS

[Dominik Smużny + Stefan Kornacki]

POLAND

Kosmos

Fontanna Kaduka

Prezentacja plenerowa neonu zburzonego „Hotelu Kosmos” z lat 70. XX wieku

Obiekt - KOSMOS został sprowadzony przez artystów na Ziemię. Zdegradowany symbol nieosiągalnego. Stary neon, który nie świeci na niedostępnych pokładach wysokości. Pozbawiony tajemnicy. Poddawany woli człowieka. Ma przemieszczać się, odnajdywać

w coraz to innych okolicznościach, przestrzeniach, symbolizować zachłyśnięcie się współczesnego świata Wszechświatem. duo KS - pod tym szyldem występują Stefan Kornacki i Dominik Smużny - artyści, performerzy, prestidigitatorzy, pragnący z tzw. "niczego" tworzyć nowe, zaskakujące, pełne harmonii i piękna sytuacje na polu i w charakterze sztuki obiektu, environment i instalacji. Działają w szeroko pojętej przestrzeni publicznej. Akcje duo KS przykuwają uwagę odbiorców, wciągając ich do świata, w którym artystyczna wolność wchodzi w układ z ogólnie dostępną rzeczywistością, tworząc nowe pełne kontrastów i metafor zdarzenia.

SKYWAY 09 Akcje

■ Agnieszka Gajewska

POLSKA

Kosmos

Ściana przed budynkiem Teatru Lalki i Aktora “Baj Pomorski”

11-16 sierpnia

Kosmos to wyjątkowa akcja artystyczna, polegająca na tworzeniu zachwycającego malowidła ściennego na oczach publiczności. Happening Agnieszki Gajewskiej będzie odbywał się codziennie wieczorem, przez cały okres trwania festiwalu, w pobliżu cieszącego się międzynarodową renomą Teatru Lalkowego.

Jak mówi polska artystka: Malowidło ścienne jest idealnym środkiem dotarcia do wszystkich ludzi, nie tylko tych zainteresowanych sztuką. Wykorzystując formy figuratywne mogę wyrazić moje poglądy na dany temat, lub po prostu wywołać uśmiech i sprawić by ktoś poczuł się lepiej. W moich malowidłach z reguły wykorzystuję proste piktogramy, które są zrozumiałe dla każdego. W projekcie, który zostanie zaprezentowany na festiwalu, chciałabym zaprezentować „Kosmos”, a raczej moją wizję tego jak będzie on wykorzystywany w przyszłości. Jakiś abstrakcyjny, mały pomysł na „lepsze jutro”.

Ta praca to malowidło ścienne, graffiti namalowane w anonimowym zakątku miasta. To miejsce jest jednym z niewielu w centrum Torunia, gdzie tego typu graficzna interwencja, wpisująca się w tradycję miejskiego graffiti, może nawiązać dialog z niesamowicie umocnioną fakturą miasta. W tym sensie otwiera się ono, w tym konkretnym momencie na tym co naprzeciw teatru kukielkowego, okna na współczesną miejską kulturę młodzieżową, gdzie język znaków - piktogramów, wizualnych symboli komunikacyjnych, diagramów... - to wszechogarniająca obecność w codzienności. W drugiej wersji odczytania tego dzieła, staje się ono bardzo osobistą wizją tematu festiwalu nieba.

O TWORCY:

Agnieszka Gajewska urodziła się w Chorzowie w 1982 roku. Ukończyła malarstwo na Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku. Od roku 2008 jest dyrektorem artystycznym galerii Delikatesy Sztuki w Gdańsku – Wrzeszczu, członkiem stowarzyszenia artystycznego KULTYWATOR w Gdańsku oraz nieformalnej grupy artystycznej PLAJ. Artystka jest także współtwórcą Studia Artystycznego Znak na terenie Stoczni Gdańskiej. W przeszłości Gajewska otrzymała liczne stypendia, m.in. stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury i stypendium Prezydenta Miasta Gdańska. Wygrała też konkurs na najlepszego studenta Primus Inter Pares oraz wzięła udział w programie Sokrates – Erasmus, dzięki któremu mogła studiować malarstwo na Uniwersytecie Marmara. W 2008 roku wygrała nagrodę główną Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Konkursie Malarstwa Młodych PROMOCJE (edycja 18.), a także wzięła udział w 13. Biennale Młodych Artystów z Europy i Krajów Śródziemnomorskich w Bari (Włochy). W tym roku artystka będzie reprezentowała polskich artystów w czasie 14. Biennale Młodych Artystów z Europy i Krajów Śródziemnomorskich w Macedonii (BJCEM). Gajewska ma na swoim koncie występy i artystyczne happenings w miejscach takich jak: Gdańsk, Warszawa, Kraków, Szwecja, Szkocja i Turcja.

■ Rochus Aust / RE-LOAD FUTURA

GERMANY

Ristorante Santo Food Turismo / Restauracja Na Końcu Wszechświata

Fosa Zamkowa

12 sierpnia 21.00 – 0.00, co 30 minut na żywo

Staw komtura – Dziś ujęty ceglany murami teren na wschód od ruin zamku. W XIV w. podmokłe miejsce, które po uprzedniej regulacji wykorzystano jako zbiornik wodny – staw hodowlany. Obszar doskonale nadający się na plenerową „salę” kinową, scenę koncertową, etc...

Posiłkując się słynną książką kucharską Marinettiego, przedstawienie celebrytuje mobilną Europejskość. “Wizualny koncert” Ristorante Santo Food Turismo to zabawa słowem, zabawa sztuką, zabawa z naszymi oczekiwaniami, wreszcie – zabawa Światłem, które zapewni odpowiednią oprawę dla stanowczego protestu przeciwko globalnemu upośledzeniu w podniebieniu!

O TWÓRCY

Rochus Aust urodził się w 1968 roku w Recklinghausen w Niemczech. Studiował muzykę w Wyższej Szkole Muzycznej w Trossingen Music College i w Royal College of Music w Londynie. Laureat międzynarodowych konkursów, w których brał udział jako trębacz, kompozytor i twórca sztuk wizualnych. Stypendysta DAAD oraz Märkischen Kulturkonferenz, a także innych organizacji. Ma na swoim koncie trasy koncertowe w ponad 25 krajach i nagrania dla ponad 50 stacji telewizyjnych/radiowych i wytwórni płytowych. Aktualnie, jego zainteresowania balansują gdzieś pomiędzy koncertami wizualnymi, filminstalacjami, a poésie électronique. Rochus Aust jest założycielem i dyrektorem artystycznym grupy RE-LOAD FUTURA (former brass of the moving image)/(naDęte ex-szychy obrazów poruszających).

KONCERY WIZUALNE / FILMINSTALACJE / POÉSIE ÉLECTRONIQUE

Wybór:

2009 FOOD TURISMO w Niemczech, we Włoszech, Francji, Szwecji, Wietnamie, Indonezji i na Filipinach
2009 Bremen, Hafen/Wallanlagen
2008 Temeswar, Stradart
2008 Istanbul, Istanbul Universitesi
2008 Köln, Neptunbad und c/o pop (2. Sinfonie mit 1. Deutschen Stromorchester)
2007 München, ADevantgarde-Festival (Erstbespielung des ehem. Führerbaus)
2007 Istanbul, Cemberlitas Hamami
2007 Köln, MusikTriennale (1. Preis Komp.-Wettbewerb der Kölner Philharmonie)
2006 Köln, Museum für Ostasiatische Kunst/WM-Kulturprogramm der Stadt Köln
2006 Hagen, Stadttheater (Fonds Experimentelles Musiktheater)
2005 Duisburg, World Games
2005 Marseille, La Cartonnerie (GMEM, Centre National de Création Musicale)
2005 Bergkamen, subport (BSP) – 1. Preis Klanginstallation im Öffentlichen Raum
2005/03/02/00/98/97 Düren, Leopold-Hoesch-Museum
2004 Lüdenscheid, animal-lounges, Lichtrouten
2004 Köln, Orangerie, c/o-pop
2004 Köln, MusikTriennale
2004 Herten, Halde Hoheward, Extraschicht
2003 Kopenhagen, St. Petri Kirche
2003 Kassel, Sepulkralmuseum
2003 Köln, 11 Kirchen und öffentlicher Raum simultan
2003 Lüdenscheid, lümi.roport, Lichtrouten
2002/01/00 Stuttgart, Staatsgalerie
2002/00 Düsseldorf, Tonhalle
2002 Berlin, Akademie der Künste
2002 Dortmund, Museum für Kunst und Kulturgeschichte
2001 Essen, Kokerei Zollverein
2001 Osnabrück, Felix-Nussbaum-Haus
2000 Hannover, EXPO/Deutscher Pavillon

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCY NA:

<http://www.rochusaust.de>

MOOV + Miguel Faro

PORTUGAL

LED Virus / Wirus LED

12-13-14 sierpnia 20.30 – 0.00

“LED Wrzuty” grupy MOOV to świetlny wirus, rozprzestrzeniający się po mieście. Atakuje szarą codzienność lokalnych społeczności, a także tradycyjne myślenie o przestrzeni miasta i jego turystycznym charakterze. Dzięki swoim nie tylko interdyscyplinarnym, ale wręcz adyscyplinarnym inicjatywom, grupa przekracza granice pomiędzy sztuką, architekturą i działaniem na rzecz społeczności.

Podczas festiwalu, grupa MOOV wykorzysta znane nam z codziennego życia świecące diody LED do przygotowania świetlistych Wrzut (formy świetlistego graffiti). Ta współczesna forma ekspresji będzie pretekstem do interakcji z przechodniami i zmieniania przestrzeni publicznej miasta, co nada Festiwalowi bardziej wyrotowy charakter. Epicentrum tego otwartego i dynamicznego projektu będzie znajdowało się na ulicy Ciasnej, potem wirus, z pomocą mieszkańców, rozprzestrzeni się po całej starówce. Przyjdź i przyłącz się do nas!

MOOV + Miguel Faro

Świecące diody LED pod wieloma względami przewyższają tradycyjne źródła oświetlenia. Są bardziej energooszczędne, nie wypalają się tak szybko, są trwalsze, mniejsze, można je bardzo szybko przełączać. W dzisiejszych czasach diody LED wydają się nam przestarzałą technologią, tylko dlatego, że nie są nowym odkryciem – tak naprawdę zostały wynalezione już w Rosji z lat dwudziestych i od tej pory towarzyszą nam na każdym kroku. Ale diody LED to także symbol współczesnego społeczeństwa, jako pionierska technologia, która pozwala na oszczędzanie energii i optymalizację zasobów naszej planety. W pewnym sensie, mogą one być metaforą Torunia, miasta łączącego gotyckie dziedzictwo ze współczesnymi realiami, i dzięki temu gotowego na to, co przyniesie przyszłość.

LED-wrzutki to małe diodki LED, podłączone do płaskich baterijek i magnesów samarowych albo neodymowych (zazwyczaj za pomocą przewodu epoksydowego albo taśmy izolacyjnej), których używa się do tworzenia nie niszczącego murów graffiti i świetlnych instalacji. Ta wyjątkowo prosta technologia (można sobie skonstruować takie urządzenie nawet w domu) wymyślona została przez eksperymentalną organizację Graffiti Research Lab (Laboratorium Badań nad Graffiti) w 2006. My,

grupa MOOV, pokornie przyznajemy, iż jest to pomysł genialny w swej prostocie i w związku z tym promujemy tę, jakże prostą technologię, a także używamy jej w naszych świetlnych demonstracjach i happeningach. Na nasz projekt składają się trzy akcje, które połączy jednak wspólny przekaz. Diody LED, zasilone w pełni naładowanymi baterijkami, będą świeciły jasno przez 5 dni, a następnie ich światło będzie powoli blaknąć, stanowiąc symbol wspomnień o festiwalu.

AKCJA 01: Demokratyczny Festiwalowy Panel Nawigacyjny

Gdzie?

Na metalowych tablicach z mapami centrum miasta

Nasz pomysł polega na umieszczeniu na metalowych tablicach z mapami starówki (tak, tak! Tymi umieszczonymi przez urząd miasta!) małych, tanich światełek, które będą oznaczały miejsca festiwalowych imprez. Dzięki temu, będziecie wiedzieć (przynajmniej na początku dnia), gdzie będzie działać coś ciekawego. Ironią tego pomysłu jest jednak fakt, że każdy może przesunąć diodkę na mapie, jeśli tak mu się podoba. W gruncie rzeczy, można nawet wziąć ją sobie do domu i przyczepić na lodówce. Dzięki takiej demokratycznej akcji cały festiwal nabiera nieformalnego charakteru. Zależy nam na tym, żeby mieszkańcy miasta przyłączyli się do nas i włączyli w akcję.

AKCJA 02: Bombardowanie LEDem

Gdzie?

Na terenie festiwalu i jego obrzeżach

LED to technologia, która towarzyszy nam w codziennym życiu, z którą jesteśmy związani. LED wrzutki są wyjątkowo proste w wykonaniu – wystarczy zwykła, płaska baterijka o mocy 3V i trochę taśmy izolacyjnej. Grupa Moov zamierza wykorzystać tę prostotę, aby nawiązać kontakt z publicznością festiwalu SKYWAY '09 i włączyć ją do zabawy. Podczas festiwalu, członkowie grupy będą rozdawać tysiące LED-wrzutek mieszkańcom i dzięki temu zmieniać krajobraz miejski – w zależności od pomysłów ludzi i architektonicznych kontekstów, w których umieszczone zostaną wrzutki.

AKCJA 03: Koncentracja sił na Ciasnej

Gdzie?

Na Ulicy Ciasnej

Ulica Ciasna – urokliwy przesmyk prowadzący ze Starego Miasta, w kierunku Zamku Krzyżackiego. Wąska ulica, wciśnięta między ceglane mury wysokich kamienic, z dwoma łukami przerzuconymi wysoko nad głowami przechodniów, a odpierającymi mury domów, stojących zaledwie 2 metry od siebie.

Ta mała, lecz dynamiczna instalacja wykorzystuje dziury w fasadach domów, powstałe po wyjęciu cegieł. Umieszczone w tych dziurach małe, tanie i kolorowe diodki LED, ułożą się w świetlisty wzór, który rozjaśni tę ciasną, ciemną uliczkę.

O TWÓRCACH

MOOV to studio artystyczno-projektowe, które powstało w 2003 roku. Adyscyplinarne podejście grupy przejawia się ciągłym przekraczaniem granic pomiędzy różnymi dziedzinami nauki i sztuki. Granice te są często przekraczane, kiedy członkowie grupy zgłębiają nowe, nieznanne rejony wiedzy, na granicy architektury i innych dziedzin. MOOV to otwarci i nieustannie kwestionujący ustalone sposoby działania ludzie, dlatego też realizowane przez grupę projekty mogą przybrać zarówno formę happeningu, jak też instalacji, filmu albo budynku. Filarami grupy są: António Louro, João Calhau i José Niza. Grupę, uzupełniają dodatkowi współpracownicy, „satelici MOOV”, rekrutowani w razie potrzeby, do realizacji konkretnych projektów.

Spośród niemałej liczby projektów grupy warto wymienić Community Interface, projekt, który dostał się do finału konkursu International ideas' contest w Siyathemba w Afryce Południowej w 2004 roku, Habitats Abiertos, projekt, który wygrał pierwszą nagrodę w konkursie Galapagos – Latitude 0 15. Biennale architektonicznego w Quito, w Ekwadorze; Seta Amarela, instalację/happening, prezentowany w Lizbonie, São Paulo, Coimbrze i Torres Vedras (2004-2006); wreszcie DEMO_polis na Międzynarodowym Biennale o Tematyce Światła, Luzboa 06.

Miguel Faro urodził się w 1978 roku w Viseu. Studiował fizykę w Instituto Superior Técnico oraz architekturę na Wydziale Architektury (obie uczelnie znajdują się w Lizbonie), obecnie zaś uczęszcza na zajęcia z zakresu sztuki i technik multimedialnych na Wydziale Sztuk Pięknych w Lizbonie. W latach 2005/06 był jednym z członków Zespołu Projektowego festiwalu Luzboa '06. W swoich projektach wykorzystuje różnorodne środki przekazu i porusza kwestie związane z zagadnieniami genderowymi, tożsamością i przestrzenią publiczną.

MOOV i Miguel Faro współpracują ze sobą przy rozmaitych projektach od roku 2005.

WIĘCEJ O TWÓRCACH NA:

<http://www.moov.tk/>

DODATKOWE INFORMACJE O LED-WRZUTACH

“LED Wrzutki” zostały wynalezione przez Jamesa Powderly oraz Evana Rotha, w Graffiti Research Lab (Laboratorium Badań nad Graffiti) podczas ich pobytu w studiu Eyebeam OpenLab w 2006. Technologia ta, podobnie jak wszystko, co wychodzi ze studia OpenLab, jest dostępna dla wszystkich za darmo. Wzory układane z LED Wrzutek na ferromagnetycznych powierzchniach, takich jak stal (czyli “LED Wrzuty”) mają być nową formą graffiti. Podczas swojej pierwszej akcji, członkowie Graffiti Research Lab rozdawali wrzutki ludziom i zachęcali ich do przyczepiania światełek na metalowej rzeźbie zatytułowanej Alamo, znajdującej się na Astor Place, na Manhattanie, w Nowym Jorku.

LINKI

http://graffitiresearchlab.com/?page_id=6#video

<http://www.instructables.com/id/EWL9H74LX4EP286JFD/>

http://www.youtube.com/watch?v=YjTP_T-wR9w

■ Guerrilla Lighting [Chantelle Stewart and John Harrison]

UK/IRELAND

Guerrilla Lights / Światła Partyzanckie

13, 14, 15 sierpnia 20.30 – 0.00

Ta niezwykła „partyzantka” to artystyczna demonstracja, podczas której mieszkańcy miasta za pomocą latarek o dużym zasięgu i kolorowych filtrów, będą brali udział w tworzeniu ulotnych instalacji świetlnych współgrających z architekturą miasta. Podświetlone bramy miasta, odbijające się wyraźnie od murów, symbolizują komunikację, ruch i swobodny przepływ twórczych idei pomiędzy miastem, jego mieszkańcami, i światem zewnętrznym. Jako, że motywem przewodnim festiwalu jest niebo, podczas przygotowywania projektu, grupa Guerrilla Lighting inspirowała się zdjęciami obiektów kosmicznych, w szczególności fotografiami mgławicy z teleskopu Hubble'a.

Przedzamcze [tutaj w pobliżu Zamku Krzyżackiego]

W tym projekcie oświetlenia, elementy architektoniczne łączą się elementami zieleni – roślin i drzew, otaczających mury. Kolory użyte przez twórców to organiczna zieleń, złociste bursztyny i brązy – barwy mgławicy N63A Wielkiego Obłoku Magellana.

O MIEJSCU AKCJI:

Zamek krzyżacki w Toruniu składał się z trzech części: zamku głównego, przedmurza i przedzamcza. Otoczone murem przedzamcze składało się z dwóch części: starszej na północny zachód od zamku (tzw. przedzamcze górne) i młodszej na wschód od zamku (tzw. przedzamcze dolne). Wewnątrz otoczonego murem przedzamcza, stanowiącego zaplecze gospodarcze, znajdowały się m.in. wielki (górnny) młyn z połowy XIII wieku nad Strugą Toruńską (przy Bramie Młyńskiej – stąd jej nazwa), piekarnia, browar, spichrz zbożowy, wozownia, kuźnie, siodlarnia, maszalnica, stajnie, szpital zamkowy z końca XIII wieku.

Z przedzamcza na nabrzeże wiślane prowadziła od końca XIV wieku Brama Mennicza, zbudowana przy usypanej wcześniej grobli na terenach bagiennych; obecnie przebudowana. Usypanie tej grobli spowodowało spiętrzenie wody w bagnie, co doprowadziło do powstania tzw. Stawu Komtura (rybnego) tuż za wschodnim murem przedzamcza. Obok Bramy Menniczej, w pobliżu ujścia Strugi Toruńskiej, stał młyn dolny z 1422 roku. Przypuszczalnie na terenie przedzamcza dolnego znajdowała się najstarsza mennica krzyżacka (stąd nazwa Bramy Menniczej), wybijająca toruńską monetę srebrną dla całego państwa zakonnego i północnej Polski. Przedzamcze spełniało także funkcje militarne (np. ułatwianie koncentracji wojsk i obrony).

Brama Mostowa

Brama Mostowa – Najmłodsza i jednocześnie najbardziej nietypowa spośród toruńskich bram, powstała w roku 1432. Swobodnie można by ją nazwać „domem bez kantów”, ponieważ wieża pozbawiona jest narożników. Zaokrąglone kształty ułatwiały obronę przed ogniem artyleryjskim. Swą nazwę zawdzięcza jednemu z pierwszych w kraju mostów na Wiśle, który przecinał rzekę właśnie na tej wysokości. Dziś – siedziba Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Okrągłe narożniki wieży ozdobione zostaną wzorem z łuków i tajemniczych sylwetek, stopniowo znikających w ciemności spowijającej wschodnią stronę murów. Przy opracowywaniu kolorystyki instalacji, twórcy inspirowali się zdjęciami mgławicy Welon (Pętli Łabędzia).

Brama Mostowa

Okrągłe narożniki wieży ozdobione zostaną wzorem z łuków i tajemniczych sylwetek, stopniowo znikających w ciemności spowijającej wschodnią stronę murów. Przy opracowywaniu kolorystyki instalacji, twórcy inspirowali się

zdjęciami mgławicy Welon (Pętli Łabędzia).

O MIEJSCU AKCJI:

Brama Mostowa – najmłodsza i jednocześnie najbardziej nietypowa spośród toruńskich bram, powstała w 1432 roku. Można by ją nazwać „domem bez kantów”, ponieważ jest pozbawiona narożników. Zaokrąglone kształty Bramy ułatwiały obronę przed ogniem artyleryjskim. Swą nazwę zawdzięcza jednemu z pierwszych w kraju mostów na Wiśle, który przecinał rzekę właśnie na tej wysokości. Dziś – siedziba Miejskiego Konserwatora Zabytków.

Brama Żeglarska

Kolory tej instalacji zainspirowane są fotografiami pozostałości po wybuchu supernowej w obszarze formowania masywnych gwiazd N63A Wielkiego Obłoku Magellana. Królewski charakter tej baszty podkreślony zostanie za pomocą purpurowego światła, łuki bramy przybiorą zaś kolor morski.

O MIEJSCU AKCJI:

Brama Żeglarska – swej dzisiejszej formie to zasadniczo budowla XIX-wieczna. Niegdyś była większa i bardziej okazała. Od czasu gdy w 1404, a później w 1410 roku, do miasta wkroczył przez nią Władysław Jagiełło, stała się „etatową” bramą królewską. Niemal wszyscy władcy, którzy odwiedzali miasto, wjeżdżali do Torunia właśnie przez tę bramę – stąd prowadząca ku bramie ulica nazwana została Drogą Królewską.

Brama Klasztorna

Projekt oświetlenia tego budynku, zainspirowany fotografiami Mgławicy Oriona, przywodzić będzie na myśl jezuicki kościół, znajdujący się na końcu ul. Ducha Św. z jego miedzianym dachem, pokrytym patyną i zaprawą w kolorze ochry.

O MIEJSCU AKCJI:

Brama Klasztorna to doskonały – niemal podręcznikowy – przykład średniowiecznej wieży bramnej w typie flandryjskim. Budowla pochodzi z pierwszej połowy XIV w., aczkolwiek formę, którą możemy dzisiaj podziwiać, nadano jej w wieku XV. Swą nazwę wzięła od kościoła św. Ducha i klasztoru benedyktynek, stojących niegdyś w jej pobliżu, za murami miejskimi. Dziś jest to budynek mieszkalny. Mieszczą się tam lokale o średnim standardzie, za to z cudownym widokiem na Wisłę!

■ Bartosz-Szuwar-Gryczka

POLAND

Skrzydlatorunia i Gwiazdny Jeździec

Starówka [przestrzeń publiczna]

13-14-15 sierpnia 20.30 – 0.00

Bartosz - Szuwar - Gryczka jest autorem dwóch “propozycji wzbogacających świetlne przedstawienia” czyli ruchomych happeningów, w których różne rodzaje światła oraz krajobrazu miejskiego stają się ważnymi środkami wyrazu. Artysta – trochę błazen, a trochę magik – maluje miasto światłem i cieniem, wdaje się w interakcje w przechodniach i wędruje pomiędzy instalacjami podczas festiwalu.

SkrzydłaTorunia [WingsofToruń]

Oprócz “naturalnego oświetlenia” miejskiego, artysta zamontuje na swoim kostiumie lampki pobierające energie z odnawialnej elektrowni jaką jest słońce. To głos związany z propagowaniem ekologicznej energii. Buty, część skrzydła i maska artysty będą pomalowane farbami fluorescencyjnymi. Strój ozdobią także elementy z folii oddziałującej ze światłem – takiej, jaka używana jest do produkcji znaków drogowych.

Gwiazdny Jeździec [Star Rider]

Ekranem do malowania światłem będzie parasol umieszczony na hulajnodze. Artysta wykorzysta farby fluorescencyjne oraz folię świetlną do oświetlenia maski.

■ GALERIA RUSZ

POLAND

Niektóre myśli wywracają świat do góry nogami

Dostępne przez 24 godziny na dobę

Gdzieś na obrzeżach starówki przechodnie spacerujący ulicami miasta natkną się na zdanie ułożone z LED-wrzutek, które pobudzi ich do myślenia:

Niektóre IŃŚΛW wywracają świat do góry nogami

WIĘCEJ INFORMACJI O TWÓRCACH:

<http://www.galeriarusz.art.pl/rusz.php>

■ Warsztaty dla dzieci

POLAND

Pierścienie Hatifnatów – ulotne miasto

Centrum Sztuki Współczesnej ZNAKI CZASU

13, 14, 15 sierpnia

Świetliste warsztaty w ramach Festiwalu Światła Skyway'09. Hatifnatowie to bohaterowie napisanej przez Tove Jansson książki o Muminkach. Te wyrastające z zasianych w Noc Świętojańską nasion istoty pozbawione są słuchu i węchu, lecz intensywnie reagują na bodźce elektryczne. Raz do roku, korzystając z informacji przekazywanych za pomocą ładunków elektrycznych na kawałkach kory, zbierają się w jednym miejscu na Wyspie Hatifnatów, by przeżyć wspólnie burzę, która dodaje im energii.

Podczas warsztatów, korzystając z fosforyzującego, hatifnatowego tworzywa, wykonamy dużych rozmiarów instalacje świetlne, które po zmroku trafią na wygaszone miejskie latarnie na placu Rapackiego. Będzie to jednorazowe, efemeryczne przedsięwzięcie, bowiem materiał, z którego skorzystamy kwitnie niepokojącym światłem zaledwie od 12 do 24 godzin. Od momentu zawieszenia efektów naszej pracy w przestrzeni miejskiej będziemy mogli obserwować powolny proces gaśnięcia.

SKYWAY '09 Wydarzenia specjalne

■ SALAMANDRA

POLAND

Archipelage de Luna

Taniec Ognia

Fosa Staromiejska

11 sierpnia 22.00

Jedną z niewątpliwych atrakcji będzie przygotowany przez Teatr Tancerzy Ognia „Salamandra” spektakl muzyczno-taneczny „Archipelage de Luna”, w którym 25 artystów – w tym ponad 10 tancerzy ognia – zaklinać będzie ogniowy żywioł przy granej na żywo muzyce. 11 sierpnia o godzinie 22:00, w Fosie Zamkowej w Toruniu, tańcząc performerzy wykonywać będą skomplikowane akrobacje za pomocą płonących włócznie i łańcuchów zakończonych płonącymi kulami, w konsekwencji tworząc zsynchronizowane układy choreograficzne w rytm muzyki. To wydarzenie, którego nie warto przegapić!

„Archipelage de Luna” to spektakl stworzony przez trzy artystyczne grupy. Pierwsza z nich to orkiestra braci Rogińskich „Rivendell”, która podczas spektaklu opowiadać będzie historię żywiołu wody i powietrza. Bracia Rogińscy do swojej opowieści użyją dźwięków ponad stu instrumentów, a będą to między innymi: conga, sabar, djembe, darabuki, saksofony, klarnety, didgeridoo i saz. Opowieść żywiołu ziemi na swoich djembach i dun dunach wygrywać będzie orkiestra bębniarska „Tupot białych mew”, zaś historię żywiołu ognia tworzyć i opowiadać będą tancerze teatru „Salamandra”.

WIĘCEJ INFORMACJI O WYDARZENIU NA:

http://www.torun2016.eu/index.php?lang= pl&m=page&pg_id=298

■ HATTI VATTI POLAND

STENDEK + Maria Krasnicka POLAND

Kosmos

Koncert Multimedialny
Stare Miasto, przy Teatrze „Baj Pomorski“

14 sierpnia 21.30

Baj Pomorski – „magiczna szafa”, która - poprzez otwarte drzwi – zaprasza do odkrycia swych tajemnic. Budynek – zjawisko. Obiekt powstał w okresie międzywojennym, na potrzeby toruńskiej mniejszości niemieckiej. Wielka sala widowiskowa pozwalała na zabezpieczenie potrzeb kulturalnych, społecznych i politycznych toruńskich Niemców. Od 1946 r. teatr lalki i aktora, od kilku lat – najpiękniejszy i najbardziej niezwykły budynek teatralny w kraju.

Ten niezwykły pokaz multimedialny, zorganizowany z okazji obchodów Roku Astronomii w Toruniu, to koncert dwóch rewelacyjnych grup połączony z wizualizacjami. To niesamowite audio-wizualne doświadczenie porwie publiczność do tańca w rytmie muzyki electro-dance i zamieni miasto w wielki klub na otwartym powietrzu!

O TWÓRCACH:

HATTI VATTI

Projekt audiowizualny związany z brytyjską wytwórnią "Mindset" w której w nadchodzących miesiącach ukarze się debiutancka winylowa płyta 12".

W swojej muzyce i występach na żywo łączy fascynacje dubstepem z minimalistycznymi dźwiękami dub-techno w duchu szacunku dla jamajskich pionierów gatunku.

Za wizualizacje odpowiada znakomity artysta Mać Salamon. Natomiast pięknym głosem grupy jest Sara Brylewska. Projekt ma na swoim koncie współpracę z wieloma artystami, w tym również z twórcami brytyjskimi: producenci Synkro (Z-audio / Mindset), Indigo (Midset / On The Edge) oraz wokalista Echo Ranks (Scoops / Universal Egg). Hatti Vatti gościło na kilku festiwalach (kilkukrotnie w RAW Temple w Berlinie, na Regeneratorius oraz Tundra Festival na Litwie i Kontruderzeniu w Poznaniu), jak i w wielu polskich klubach.

<http://www.myspace.com/htvt>

Skład/Line-up: **Mać Salamon** (VJ) **Sara Brylewska** (vocal) **Piotr Kaliński** (music)

MARIA KRAŚNICKA

wideo-animacja-wizualizacje (koncerty: Warsaw Electronic Festiwal- Mandala 2009, Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu, [i.in](http://www.in))

visual arts – animation (concerts: Warsaw Electronic Festiwal- Mandala 2009, Centre of Contemporary Art in Toruń, etc.)

<http://www.myspace.com/mkrasnicka>

STENDEK

Projekt Macieja Wojcieszkiwicza studenta 5 roku malarstwa na gdańskiej ASP.Stendek muzycznie porusza się po obszarach ambient,minimal,IDM.Wydał 3 epki

dla netlabeli Equaliteq ,Phatt oraz najnowsza dla Qunabu.Współpracuje z grupą STYLON oraz WEF (Warsaw Electronic Festiwal).Utwór Maćka znalazł się na płycie

WEFREC" NEW WAVES 2009"oraz kompilacji "One Small Step"również wydanej przy WEFREC.

<http://www.myspace.com/stendekk>

■ SOS MUSIC

POLAND

Świetlny performance na kurtynie wodnej

Bulwar Filadelfijski

15 sierpnia 22

Dyrektor Artystyczny: Wojciech Zagała (SOS MUSIC)

Współpraca Pawel Pulikovski (TRIAS)

WIĘCEJ INFORMACJI O ZESPOLE NA:

<http://www.sosmusic.pl/>

<http://event.trias.pl/?l=en>

SKYWAY '09 Wydarzenia dodatkowe

■ Uroczyste Otwarcie

Ratusz Staromiejski

11 sierpnia 20.30

■ Artus Jazz Festival: Koncert Jazzowy

JONAS KULLHAMMAR QUARTET

SWEDEN

Ratusz Staromiejski

14 sierpnia 19 pm

ABOUT THE ARTISTS

<http://www.kullhammar.com/>

<http://www.myspace.com/kullhammar>

■ Przegląd Filmowy w Kinie Centrum

PHOTOSENSITIVES

Kino Centrum / Centrum Sztuki Współczesnej ZNAKI CZASU

14, 15, 16 sierpnia

Pokazy codziennie o 20.00

WSTĘP WOLNY!

WIĘCEJ INFORMACJI O PROGRAMIE PRZEGLĄDU

<http://www.csw.Toruń.pl/kino-centrum/wydarzenia-1>

■ Zawieście Podniebne Latarnie!

PERSEIDY TORUŃ 2016

Bulwar Filadelfijski

15 sierpnia 22.00

SKYWAY '09 Program Edukacyjny

■ SKYWAY O nauce i sztuce: wykłady

'Niebo jako Świadomość / Świadomość Nieba'

Hotel Bulwar / Dwór Artusa

Goście:

Arthur I. Miller UK

Robert Priddey UK

Alice Williamson UK

Bernard Carr UK

Simeon Nelson AUSTRALIA/UK

João Ribeiro PORTUGAL

Kuratorzy-moderatorzy: **Simeon Lockhart Nelson + Mário Caeiro**

15 - 16 sierpnia 10.00 – 17

‘Niebo jako Świadomość / Świadomość Nieba’

*Oh God is playing marbles / With his planets and his stars
Creating havoc in my life / With his influence on Mars
But now I'm stumbling down the highway / with my boots of steel
I should be rolling down the skyway with my cosmic wheels*

*O Stwórco, który się bawisz / Ruchem planet i gwiazd
Który sterując Marsem / wprowadzasz w życie me zamęt
Ach, czemu muszę wędrować / wśród szarych ulic i miast
Gdy powinienem przemierzać / rozgwieżdżony firmament?
(tłum. Marta Marecka)*

DONOVAN

Wszystkie instalacje, jakie zobaczymy podczas festiwalu SKYWAY '09, są w jakiś sposób związane ze światłem, pokazując, jak fundamentalne znaczenie ma to właśnie światło w kreowaniu przestrzeni miejskiej, a także jak ważnym konceptem jest dla nauki i jak niezbędne jest nam do życia. Światło jest nieodłączną częścią naszej codzienności. Jest też językiem, za pomocą którego będziemy podczas festiwalu SKYWAY opowiadać o niebie i o wszechświecie. W Toruniu Niebo jest nie tylko elementem krajobrazu – jest obecne wśród nas, w niezwykle, magiczny sposób.

Ten cykl spotkań – wykładów i dyskusji – ma na celu ukazanie różnych poglądów na związki nieba ze współczesną nauką i sztuką oraz pokazanie, jak kluczowe jest znaczenie konceptu nieba dla tych dziedzin. Publiczność, obecna na wykładach konfrontowana będzie z różnymi poglądami i punktami widzenia. Mamy nadzieję, że w czasie tych spotkań powstanie wiele nowych pomysłów i konceptów związanych ze sztuką, nauką i filozofią, a także, że przeprowadzone dyskusje i wykłady poszerzą horyzonty uczestników i publiczności zgromadzonej na konferencji oraz przyczynią się do lepszego zrozumienia kluczowych problemów współczesnej nauki. Artyści będą rozmawiać z astronomami, astrofizykami i kosmologami o tym, w jaki sposób sztuka może przyczynić się do zwiększenia społecznej świadomości tego, czym jest niebo – niebo nad nami, poza nami, lecz także niebo w nas. Podzielmy się zatem niebem!

Głównym celem wykładów jest pogłębienie naszej wiedzy o tym, czym jest niebo, poprzez nawiązanie dialogu z osobami z różnych środowisk, o różnych poglądach, o odmiennych sposobach percepcji. Chcemy stworzyć odpowiednią atmosferę dla swobodnej wymiany myśli i poglądów pomiędzy artystami, którzy zajmują się tematyką “nieba” i “światła”, a naukowcami. Wierzymy, że to spotkanie nauki z filozofią, estetyką i etyką wyda wyjątkowe owoce, a także, że ów interdyscyplinarny dialog będzie inspiracją dla nowych dzieł sztuki – sztuki współdziałającej z nauką. Dzieła takie z pewnością zostaną zaprezentowane na kolejnych festiwalach – nie tylko podczas następnych edycji festiwalu SKYWAY, lecz także podczas innych festiwali światła i sztuki.

Wybór naukowców i artystów na naszą pierwszą konferencję podyktowany był właśnie tymi przesłankami – zaprosiliśmy na nasze spotkania ludzi kreatywnych, o krytycznym i jednocześnie otwartym spojrzeniu na świat i zagadnienie badań interdyscyplinarnych. Dzielenie się niebem to dla nas umożliwienie spotkania różnych kultur, które na co dzień obcuja z tajemnicami wszechświata, czy to odkrywając systemy planetarne poza Układem Słonecznym, czy zagłębiając się w paradoksy mechaniki kwantowej. Chcemy także aby to niezwykle spotkanie historii i mitu, nauki i technologii, wiary i etyki uczyniło nas lepszymi ludźmi.

Uczestnicy: różni ludzie, różne wrażliwości:

Arthur I. Miller jest historykiem nauki, silnie inspirującym się współczesnymi odkryciami w dziedzinie kognitywistyki. W swojej książce pokazuje, jak te dwie dziedziny -- nauki kognitywne oraz historia nauki -- mogą ze sobą współpracować i pogłębiać naszą wiedzę o mechanizmach procesu twórczego. W jaki sposób nowa wiedza rodzi się na podstawie tego, co już wiemy? To podstawowe pytanie jakie sobie zadaje.

João Ribeiro jest artystą i malarzem. W roku 2008 rozpoczął cykl trzech indywidualnych wystaw, których kuratorem jest Mário Caeiro (Oklahoma 2009, Alquimic Maps 2011, Lazarim Panels 2013). Obecnie promuje szereg artystycznych projektów, realizowanych we współpracy z: Carlosem Pimenta (scenografia); Pedro Sena Nunes, Gonçalo M. Tavares and João Gil (instalacje wideo); João Monge, Manuel Paulo and Nancy Vieira (muzyka); Voarte (interdyscyplinarny projekt taneczny). João Ribeiro jest autorem przygotowanej specjalnie dla Torunia instalacji zatytułowanej *Łzy Świętego Wawrzyńca*. W dziele tym, umieszczonym w przestrzeni publicznej, konfrontowani jesteśmy z niemal naiwnym odczytaniem religijnego mitu. W sztuce Ribeiro język nauki (geometrii), język poezji i język współczucia opowiadają wspólną historię cierpienia. Przekazując nam tę piękną, średniowieczną historię, artysta używa współczesnej przestrzeni miejskiej jako środka wyrazu. Dzieło to, którego permanentne miejsce lokalizacji zostanie ustalone już po festiwalu SKYWAY '09, łączy elementy sztuki sakralnej z dydaktycznym charakterem naukowej wystawy.

Bernard J. Carr Poza fizyką, profesor interesuje się też między innymi badaniami z dziedziny parapsychologii. Profesor jest stypendystą Fundacji Johna Templetona. Razem ze swoimi współpracownikami otrzymał grant za projekt Fundamental Physics and the Problem of our Existence (Fundamentalna fizyka, a problem naszego istnienia). Jest też redaktorem książki opartej na serii konferencji sfinansowanych przez Fundację i zatytułowanej Universe or Multiverse? (Wszechświat czy Wieloświat?).

Robert Priddey to kosmolog obserwacyjny z Uniwersytetu Hertfordshire. Zajmuje się astronomią submilimetrową – bada pył i cząsteczki w galaktykach na wysokich przesunięciach ku czerwieni, w których powstaje dużo gwiazd. Interesuje go również potencjał, jaki oferują badania interdyscyplinarne, szczególnie na granicy nauk ścisłych i sztuki oraz nauk humanistycznych.

Alice Williamson jest muzykiem i pracuje obecnie nad swoim doktoratem na Uniwersytecie Hertfordshire. Jej badania mają charakter interdyscyplinarny. Alice bada, w jaki sposób muzyka i kosmologia splatały się ze sobą i były dla siebie źródłem inspiracji w myśli i literaturze starożytnych Chin za czasów wschodniej dynastii Zhou (770 -- 221 p.n.e.). Te zainteresowania i przekonanie o istotności związków pomiędzy nauką i muzyką, bierze się częściowo z jej różnorodnych doświadczeń edukacyjnych, związanych z muzyką. Podczas swoich studiów licencjackich na Uniwersytecie Cambridge, Alice studiowała filozofię, antropologię, psychologię, fizykę, socjologię, politykę i sztuki plastyczne, szukając związków wszystkich tych dziedzin z muzyką. Poza pisaniem doktoratu, Alice gra na klarnecie, występując przede wszystkim w zespole klezmerskim (grającym tradycyjną muzykę żydowską). Komponuje też współczesną muzykę kameralną -- kompozycję studiowała u brytyjskiego kompozytora Giles Swayne'a. Ostatnio pracowała też razem ze swoim promotorem, Robertem Priddey'em nad krótkim filmem edukacyjnym na temat historii astronomii a także nad otwartymi wykładami, w których opowiada o związkach muzyki i astronomii w historii zachodnich cywilizacji.

PROGRAM KONFERENCJI

Każda godzinna sesja będzie składała się z 45-minutowej prezentacji i 15 minut na dyskusję.

Sobota 15 sierpnia

Wykłady otwarte

Hotel Bulwar

09.00 **Uroczyste powitanie i kawa**

Olga Marcinkiewicz Dyrektor TORUŃ 2016

Mário Caeiro Kurator Festiwalu SKYWAY

09.00 **Simeon Nelson** Wstęp: „Piękno = Prawda? Wartości w kontekście”

MYTHOS LOGOS (dwie drogi poznania wszechświata)

10.00 **Arthur I. Miller** Historyk nauki

11.00 **João Ribeiro** Artysta

12.00 **Simeon Nelson** Artysta

13.00 Przerwa na lunch

CAELUM INFINITIO (niebo nieskończone)

14.00 **Bernard Carr** Astrofizyk

15.00 **Robert Priddey/Alice Williamson** Astrofizyk/kompozytorka

16.00 **Otwarte warsztaty** (dyskusję poprowadzi Simeon Nelson)

17.00 Zakończenie

Niedziela 16 sierpnia

Sesja zamknięta (Warsztaty)

Dwór Artusa

PATRZĄC W PRZYSZŁOŚĆ

Podczas tej sesji zamkniętej odbędą się warsztaty z udziałem wszystkich uczestników konferencji i artystów festiwalowych, poprowadzone przez Simeona Nelsona i Mário Caeiro.

Sesja ta poświęcona będzie różnym pomysłom na przyszłe wspólne projekty interdyscyplinarne, popularyzujące naukę i sztukę, metodom pracy przy takich projektach i różnym podejściom do przedsięwzięć o charakterze interdyscyplinarnym.

10.00 **Sesja poranna**

13.00 Przerwa na lunch

14.00 **Sesja popołudniowa**

16.00 **Oficjalne zakończenie**

O kuratorach-moderatorach:

Simeon Lockhart Nelson, jeden z kuratorów prowadzących konferencję, jest artystą, zajmującym się nauką i religią. Jednym z głównych obszarów jego zainteresowań są interakcje pomiędzy człowiekiem, a naturą. Jego zainteresowanie nauką umotywowane jest „post-redukcyjnym” przekonaniem o konieczności związków nauk ścisłych z innymi dziedzinami wiedzy i sposobami poznawania świata. W swoich dziełach, wielkich muzealnych instalacjach, opisuje tendencje

występujące w naturze i kulturze. Jego prace są silnie zainspirowane naukowymi oraz artystycznymi przedstawieniami natury, zawartymi w dziełach z dziedziny kartografii, biologii, kosmologii, anatomii, etnografii, architektury i historii.

Mário Caeiro to grafik, animator kultury i dyrektor festiwalu SKYWAY '09. Jest magistrem germanistyki (specjalizacja: literaturoznawstwo, obszar zainteresowań: twórczość Franza Kafki), ukończył też studia podyplomowe w dziedzinie Kształtowania Przestrzeni Miejskiej i Badań Interdyscyplinarnych (Studies in Urban Design and Interdisciplinarity). Jak można łatwo wywnioskować, patrząc na listę organizowanych przez niego imprez, takich jak: *Lisbon, Capital of Nothing (Lizbona, Stolica Nicości)* (2001-2) czy *Luzboa – International Biennale on the Theme of Light* (2004/2006), głównym obszarem zainteresowań Caeiro są interdyscyplinarne projekty kulturalne.

Po konferencji, planujemy wydanie specjalnej publikacji, zawierającej wizje wszystkich naukowców oraz gości, którzy wezmą udział w naszych spotkaniach.

■ Pokaz fotografii astronomicznych

Jerzy Rafalski + Piotr Majewski

Bulwar Filadelfijski

15 sierpnia 21.00

Współpraca: TRIAS

■ Film 'Lądowanie na księżycu'

Fosa Staromiejska (dawny Staw Komtura)

11 - 16 sierpnia 21.00 – 0.00

■ Wystawa 'From Earth to the Universe'

16 sierpnia [Otwarcie] dostępne 24 godziny na dobę

WIĘCEJ INFORMACJI O FOTOGRAFIACH

<http://www.fromearthtotheuniverse.org/index.php>

SKYWAY '09 WORK in PROGRESS

■ Simeon Nelson

Ex Nihilo

2009 – 2010

Mieszkający w Londynie (lecz będący obywatelem świata) artysta Simeon Nelson realizuje długoterminowy projekt, dotyczący początków nauki i mitologii. Nelson bada, w jaki sposób postrzegamy siebie w kontekście wszechświata i jak określamy nasze miejsce w tym wszechświecie, przy pomocy nauki i mitów.

W roku 2010, Nelson planuje przeprowadzić szereg eksperymentów, podczas których teorie i idee kosmologii, astrofizyki oraz astrobiologii zostaną ujęte w formę dzieła sztuki. Artysta zamierza przygotować trzy wielkie instalacje, które będą swoistym podsumowaniem dialogu odbywającego się na styku nauki, filozofii i religii. Na razie podziwiać możemy jedynie część eksperymentalnych prac Nelsona – monumentalne, specjalnie podświetlone, dryfujące rzeźby, które w niezwykle sposób kształtują przestrzeń gotyckiej starówki Torunia i czynią ją idealnym miejscem wizyt przybyszów z innych światów... a może narodzin zupełnie nowych wszechświatów?

Długoterminowe zaangażowanie Nelsona w sprawy nauki i religii zaowocowało zaproszeniem artysty na toruński Festiwal Światła, poświęcony tematyce nieba. Razem z Mário Caeiro, Nelson poprowadzi wzbogacającą festiwal sierpniową serię otwartych wykładów i dyskusji pod nazwą „SKYWAY: O Nauce i Sztuce”, w której wezmą udział wybitni naukowcy, historycy i artyści. Wśród prelegentów znajdzie się astrofizyk Bernard Carr, mówiący o metafizycznych implikacjach istnienia równoległych wszechświatów oraz historyk nauki Arthur I. Miller, który będzie opowiadał o kreatywności i subiektywizmie w naukach ścisłych i w sztuce.

Mamy nadzieję, że podczas kolejnej edycji festiwalu SKYWAY w 2010 roku będziemy mogli wspólnie podziwiać owoce pracy Nelsona.

SKYWAY '09 UCZESTNICY

(w kolejności alfabetycznej)

Festiwalowi artyści [instalacje i akcje]

Agnieszka Gajewska POLSKA

Bartosz-Szuwar-Gryczka POLSKA

Bruno Peinado FRANCJA

DUO KS [Dominik Smuzny + Stefan Kornacki] POLSKA

Jana Matejkova [+ Rory Middleton] CZECHY/WIELKA BRYTANIA

João Ribeiro PORTUGALIA

GALERIA RUSZ POLSKA

GUERRILLA LIGHTING [Chantelle Stewart + John Harrison] WIELKA BRYTANIA/IRLANDIA

MOOV + Miguel Faro PORTUGALIA

Nuno Maya + Carole Purnelle [+ Luís Cília] PORTUGALIA/BELGIA

Rochus Aust [+RE-LOAD FUTURA] NIEMCY

Simeon Nelson AUSTRALIA/WIELKA BRYTANIA

Wydarzenia specjalne

Hatti Vatti POLSKA

Maria Krasnicka POLSKA

SALAMANDRA POLSKA

Stendek POLSKA

O nauce i sztuce: wykłady

Alice Williamson WIELKA BRYTANIA

Arthur I. Miller WIELKA BRYTANIA

Bernard Carr WIELKA BRYTANIA

João Ribeiro PORTUGALIA

Robert Priddey WIELKA BRYTANIA

Simeon Nelson AUSTRALIA/WIELKA BRYTANIA

Wydarzenia dodatkowe

JONAS KULLHAMMAR QUARTET SZWECJA

OGNIEMA POLSKA

Wsparcie techniczne festiwalu

SOS MUSIC POLSKA

TRIAS POLSKA

Program Edukacyjny

Jerzy Rafalski + Piotr Majewski POLSKA

SKYWAY '09 ORGANIZATORZY

Festiwal zorganizowała Miejska Instytucja Kultury Toruń 2016

Organizatorzy	Toruń 2016
Honorowy patronat	Prezydent Miasta Torunia Ambasador Francji w Polsce: Francois Barry Delonchamps Ambasador Portugalii w Polsce: Jose Duarte Sequeira e Serpa
Sponsorzy	Apator Energa
Patronat medialny	TVP Bydgoszcz AMS Gazeta Wyborcza Radio Gra onet.pl
Partnerzy Festiwalu	Hotel Bulwar TRIAS SOS Music Centrum Sztuki Współczesnej Planetarium Związek Polskich Artystów Plastyków Polska Sztuka Użytkowa Moment Tost Lenkiewicz Kino Centrum Stowarzyszenie Bydgoskie Przedmieście
Dyrektor Instytucji Toruń 2016 Kurator festiwalu SKYWAY '09 Asystent kuratora 2. kurator konferencji Koordynator festiwalu Kierownik produkcji Asystent kierownika Zespół ds. PR	Olga Marcinkiewicz Mário Caeiro Patrícia Craveiro Lopes Simeon Nelson Agnieszka Marecka Dominika Urzedowska Joanna Gus Marcin Orłowski Przemek Draheim Katarzyna Wiaczek Jarosław Jaworski Piotr Kozanecki Thijs de Lange Paweł Pulikowski Lucjan Broniewicz – dyrektor Planetarium w Toruniu Planetarium i Orbitarium w Toruniu Hervé Loevenbruck Wojciech Zaguła Grzegorz Janikowski Witold Chmielewski
Rzecznik prasowy Projekt graficzny Zdjęcie na plakacie Konsultant techniczny Konsultacja Współpraca Podziękowania	